

Onzekerheid rondom de raming (a)

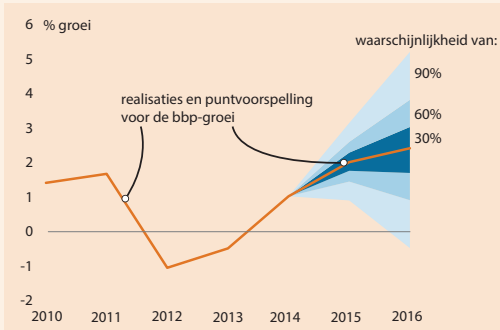
De raming kent diverse onzekerheden, zowel in de raming van de internationale economie, de inschatting van de stand van de conjunctuur, als de doorwerking van binnenlandse en buitenlandse ontwikkelingen op de Nederlandse economie. Twee specifieke onzekerheden met betrekking tot de wereldhandel en de huizenmarkt – en hun doorwerking op bbp-groei, inflatie, werkloosheid en EMU-saldo - staan beschreven in paragraaf 1.1 en onzekerheden uit het buitenland zijn beschreven in paragraaf 2.1. Onderstaande figuren maken een breder palet van onzekerheden zichtbaar met fan charts rondom de puntvoorspelling voor de bbp-groei, HICP-inflatie, werkloosheid en het feitelijk EMU-saldo. De dikgedrukte lijn betreft de realisaties (2010-2014) en de puntvoorspellingen voor 2015 en 2016. Rondom het centrale pad wordt een waaier van betrouwbaarheidsintervallen getoond:

- 30% betrouwbaarheidsinterval dat loopt van het 35e tot en met het 65e percentiel, donkerblauw gebied,
- 60% betrouwbaarheidsinterval dat loopt van het 20e tot en met het 80e percentiel, donkerblauw + blauw gebied,
- 90% betrouwbaarheidsinterval dat loopt van het 5e tot en met het 95e percentiel, donkerblauw + blauw + lichtblauw gebied.

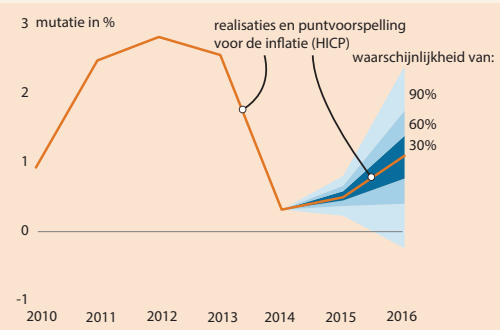
De kans is dus 30% dat de uitkomst in het donkerblauwe gebied uitkomt en de kans is 10% dat de uitkomst buiten de waaier valt. Met andere woorden, de waaier is een grafische weergave van de waarschijnlijkheid van de verschillende uitkomsten. De dikgedrukte lijn geeft de meest waarschijnlijke uitkomst weer en uitkomsten zijn waarschijnlijker naarmate ze dichter bij de dikgedrukte lijn liggen.

Onzekerheid rondom de raming geïllustreerd met fan charts

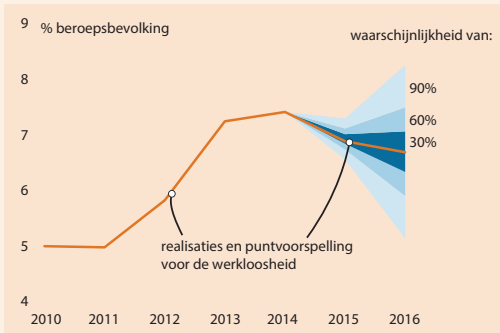
Bbp-groei

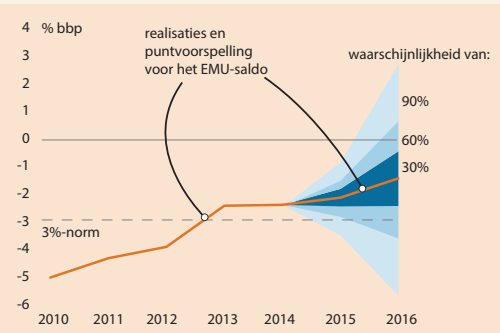
Inflatie (HICP)

Werkloosheid

EMU-saldo

Bron: CBS, eigen berekeningen ([link](#)).

(a) Zie voor een toelichting Wind, J. de, K. Grabska en D. Lanser, 2015, Onzekerheid rondom CPB-ramingen, in kaart gebracht met fan charts, CPB Achtergronddocument ([link](#)).